

Fejlesztés újabb erdei iskolában

A Bakonyerdő Zrt. több mint 58 millió forintot nyert a Balaton-felvidéki Erdei Iskolája fejlesztésére. A munkák megkezdéséről sajtótájékoztatón ismertette a részleteket *Varga László* vezérigazgató és *Farkas Zsuzsanna* (jobbra) iskola-vezető.

A Környezet és Energia Operatív Program erdei iskolák és óvodák infrastrukturális fejlesztése alprogramjából a Bakonyerdő Zrt. Balaton-felvidéki Erdei Iskolája több mint 58 millió Ft támogatást nyert 2011 tavaszán. A pályázati támogatásból, amely kiegészül a fenntartó Bakonyerdő Zrt. önrészeivel, több beruházási cél is megvalósul.

A fejlesztés során Szentjakabfa mellett, az erdőtömbben található Erdei Iskola bővítése történik meg. Az beruházás során egy új, 40 főt befogadó közösségi terem épül, emellett az erdei iskola tetőterében létrejön három szenzitív élményterem is. A felújítás az akadálymentesítés szellemében történik, akadálymentesített mosdók, szoba kialakításával, amelynek köszönhetően a szálláshely mozgáskorlátozott személyek fogadását is vállalni tudja. Az építés során környezetbarát megoldások (pl.: pelletkazán, napkollektor) alkalmazására kerül sor.

A fejlesztés révén megújul és kibővül

a minősített erdei iskolai programja is, új iskolai modulok kidolgozására kerül sor, és a projektben egy új erdei óvodai program is létrejön. Az iskola terepi oktatói pedig továbbképzések keretében tudják elsajátítani a kibővített erdei iskolai program elemeit, valamint új élményorientált, pedagógiai módszereket ismerhetnek meg.

A beruházás teljes költsége 64 906 968 Ft. A KEOP programból a Zrt. 58 416 271 Ft támogatásban részesült, a fennmaradó 6 490 697 Ft az önrőt biztosítja.

Farkas Judit

fénykép: **Pápai Gábor**

A 90 éves Pintér Vendel erdész emlékei Szodfridt Istvánról

Az ötvenes években ismertem meg a mérnök urat. A kezdeti távolságtartásomat hamar meguntam, mert éreztem, hogy kettőnk kapcsolatában szó sem lehet erről. A monostorapáti erdészetről voltam kerületvezető erdész. Ő kezdetben gépesítéssel foglalkozott, aztán, ha jól emlékszem, *Riedl Gyula* minisztériumi utasítására erdőművelő lett. Naphosszat csatangoltunk az erdőben. Minden növényt ismert, mint a tenyerét. Azután egyszer felderült arccal jött felém kezében egy köteg zsurlóval. Kérdezte, hogy láttam-e már ezt a változatot. Nézegettem, forgattam, s valóban különleges, általam még nem látott egyedeket véltem felismerni. Mondtam neki, hogy én jól ismerem a kerületemben található valamennyi fajt, de ilyet még életemben nem láttam. Ő elégedetten tette hátizsákjába a „zsákmányt” és jelezte, hogy meg fogja nézni botanikussal.

Bízott benne, hogy új fajt fedezett fel. Hogy mi lett a történet vége, azt nem tudom, mert elkerült tőlünk, ha jól tudom az ERTI-be.

De nem felejtett. A nyolcvanadik születésnapomra az Erdészettől azt az ajándékot kaptam, hogy a hajdani kerületemben fakadó egyik forrást Vendel-forrásnak nevezték el. Képzelted a meghatódottságomat, amikor *Farkas Attila* erdészvezető és csapata egy kis kirándulásra invitált, majd megmutatták a szépen kitisztított víznyerőt és az eligazító táblát.

De az igazi meglepetés néhány hét múlva jött Sopronból. Szodfridt professzor úr írt, és gratulált, mondván hogy most már én is a hallhatatlanságok közé kerültem.

Ilyen ember volt ő, fájó szívvel emlékezem rá...

Téged pedig Vendi Bácsi az Isten éltesse!

Pápai Gábor

Mit hova? – Tanuljunk versben erdősíteni

Igen nedves mélyedésben,
Ahol élő víz vagyton,
Mézgás éger, kevés nyár, fűz
És a kőris nő nagyon,
De ha néha pangóvizet,
Legjobb lesz a fehérfüzes,
És a végső fokon majd
A zöldjuhar is kihajt.

A kevésbé nedves helyen
Korai nyár jól megyen,
Itt a kőris és zöldjuhar
Legyen majd az elegyem,
De ha néha víz árasztja,
Térjünk át az olasznyárra,
Legyen ennek hű társa
A juhar s a nagy hársfa.
A termőhely hogyha rosszabb,
Légy egy kissé óvatosabb,
Nemes nyárfát ne nevelj,
Ez nem néki való hely,
Fehér, szürke, fekete,
S rezgőnyárfáknak helye.

Üde és jó talajokon
Óriás és olasznyár
Jó fejlődést mutat mindig,
S terád kevés bánat vár,
Elegyfa-ként add a juhart,
Hadd álljon ki minden vihart,
Itt a nagylevelű hárs
A gyertyánnal szíves társ.

Igen üde termőhelyen
Sok-sok fafaj él és terem,
Itt a feketedió
Magaskőrissel lesz jó,
Ha akácot nevelünk,
Azt csak pluszként kezeljük,
A kocsányos tölgyfa erdő
Sok fafajjal keverhető,
Kőrissel, juharokkal,
Gyertyán, dió és hársakkal,
Megfelel itt a szil is,
No meg a cseresznye is.

A szárazabb agyagföldben
Kocsánytalantölgy a jó,
Elegyfa-ként gyertyán, juhar,
Vértölgy s ezüsthárs való,
De ha néhol keveredne,
S itt-ott erdeifenyő lenne,
Az is közéje való,
S onnan ki nem dobható.

Száraz, kötött agyagföldben
Igénytelen fajt keress,
Csertölgy mellett azt ajánlom,
Legjobb erdeifenyves.

Nem lesz rossz a molyhostölgy
sem,
A foltokat ezzel töltsd meg,
Ezüsthárs is növekszik,
Gyertyánnal nem veszekszik.

Igen száraz, köves helyen
Veszedelemes játszani,
Hosszú évek múltán sem fog
Valami sok látszani.
Csak a csertölgy nevelhető,
S itt-ott a feketefenyő,
Vagy az erdeifenyő,
S ezüsthársból egy-kettő.

A szatmári és beregi
Kötött agyagtalajon
Elég sok a választásom,
Van hozzá öt fafajom,
Luc és gyertyán összeférnek,
A hársnak is helyet kérnek,
S a kocsányos tölgyesben
Olykor fenyő teremjen (EF).

Síkvidéken sokat járok,
S azon gyakran elmélázok,
Hogy mi legyen elegyem,
Amint mondom, úgy legyen.

Jó homokon kocsányostölgy
Képezhet csak szép erdőt,
Vigyünk bele vöröstölgyet,
Akác s erdeifenyőt,
Ha akáccal erdősítenek,
Más elegyet kereshetünk,
Itt a celtisz lesz a jó,
S közé pinus is való.

Száraz homoktalajokon
Két választás van csupán:
Vagy a nyárat karolom fel,
Vagy megyek fenyő után.
Ha az első telepítem,
Boróka is jól megy itten,
Mellette az ezüsthárs
S az erdeifenyő társ,
Ha a fenyőt választottam,
Az akác is jól megy ottan,
Itt a celtisz lesz még jó,
S ezüsthárral toldható.

Gyengébb homoktalajokon
Kevés már a választás,
Csak a fenyő, celtisz, akác,
Fehérnyár és semmi más.

Nagyon silány, rossz homokon
Keveset kelgondolnodom,
Pinus nigra, fehérnyár,
Borókát is elég már.

Síkvidéken, szikes földön
Gondos munkát végeztess,
Kérdés, hol a talajhiba,
Mely a fáknak végzetes.
Ha a felszín közelben van,
Erdőnek már nem való,
Hagyj fel minden
reménységgel,
Ott az ugar lesz csak jó.
(Magyar Pál)
De hogyha a talajhiba
Mélyebb szintben lelhető,
Oda már a kocsányostölgy
S más fafaj is tehető.

Legjobb sziken a tölgy mellett
Óriás- és olasznyár,
Elegybe vadcsereznye,
Vénicszil is élhet már,
De a rosszabb szikes földön
Már csupán az ezüstfa,
Csertölgyes és fehérnyáras
S a mezei juharva.
Ha a talaj néha nedves,
Legjobb lesz a fehérfüzes,
Jól megy még a jenkikőris
Eltűri a nevet ő is,
Vénicszil is társa lehet,
Ilyen helyre vígan mehet.

Dimbes-dombos a vidékem,
Van is gondom, bajom nekem,
Termőhelyi szélsőségek,
Száraz dombok, nedves részek,
Sekély talaj, mélyebb talaj,
Mindenhova más-más fafaj,
Hajlik a hegy jobbra-balra,
Másként tekint mind a napra.

Silány, száraz, meszes földön,
Ritkán éri embert öröm,
Bármely fafajt ültetsz oda,
Nem lesz abból szerfa soha.
Pinus nigra, molyhostölgy,
Csupasz ott az egész föld,
Kőris, amely későn nyílik (VK)?
Itt mindenhez jobban illik,
De más fafajt ne szeress,
Ennél jobbat ne keress.

Száraz dombok napsütötte
Sekély, meszes talajokra,
Mit tegyen az emberfia?
Hisz a cserjék sűrű bokra
Borítja az egész talajt,
Ezért csak a pinus nigra,
Molyhostölgyvel, berkenyével,
Kőrissel, cseresznyével
Elegyítve megy csak oda.

Acidofil termőhelyen
Hogyha sekély a talaj,
Igénytelen fafajt keress,
S nem lesz abból semmi baj.
Bükkös-tölgyes állományban
Bibircses nyír, rezgőnyár,
A mezei juhar is tán,
De más fafaj nincs is már.

A szikla és törmeléken
Bükkös-tölgyes talajokon,
Főleg fent a csúcsközelben,
Hegy és magas dombokon,
Ritkás erdők éldegélnek,
Szél- s viharral szembe-
néznek,
Ezért nagyra nem nőnek,
Minden bajjal küszködnek.
Mezeiszil, gyertyán, juhar,
Vadkörte és ezüsthárs,
Vadgyümölcsök sokasága,
E helyen mind szíves társ.

A hajlat és szurdokerdők
Párás, nedves völgyében,
Van a bükknek sok elegye,
S él is vígan kedvében,
Korai- és hegyi juhar,
Magaskőris s a szílek,
Kocsányostölgy, gyertyán,
hársak,
Rezgőnyár és egyebek.

Lent a völgyben, mély talajon
Sok-sok fafaj boldog lakóm,
Lucfenyő és vörösfenyő,
Magaskőris, gyertyán, szílek,
Hegyi juhar, erdeifenyő,
Quercus robur s a többiek,
Ott mind vígan éldegélnek,
Más tájakkal nem cserélnek.
Ha ezeket mind betartod,
Nem lesz abból semmi bajod!

* * *

Összeállította az 1950-ben kiadott Erdőműveléstan című tankönyv útmutatása alapján 1950. december 10-én Sopronban Jereb Ottó, az erdészeti növénytan és erdőműveléstan tanára, azután kiegészítette és véglegesítette Gödöllőn 2006. február 22-én.